

**UNIVERZITET U TUZLI
FILOZOFSKI FAKULTET
ODSJEK ZA ENGLISKI JEZIK I KNJIŽEVNOST**

**II CIKLUS STUDIJA
STUDIJSKI PROGRAM
PREVOĐENJE ENGLSKOG JEZIKA
U PRIMJENI OD AK. 2024/2025.**

TUZLA, 2024.

1. OPĆI DIO

1.1. Naziv i nosilac studijskog programa

Naziv studijskog programa: **Prevođenje engleskog jezika**

Nosilac studijskog programa: **Univerzitet u Tuzli, Filozofski fakultet**

1.2. Način izvođenja nastave i nivo studijskog programa

Studij je organizovan kao redovni studij. Nastava se izvodi kombinacijom redovnog studija i učenja na daljinu. Drugi ciklus studija traje jednu (1) godinu (2 semestra) i vrednuje se sa 60 ECTS bodova. Studijska godina se organizuje u dva semestra (zimski i ljetni), od kojih svaki ima 15 nastavnih sedmica.

1.3. Akademski i stručni naziv koji se stiče završetkom studijskog programa

Završetkom studija II ciklusa student stiče akademsko zvanje **magistar engleskog jezika i književnosti**, a u skladu sa Pravilnikom o akademskim i stručnim zvanjima i načinu njihovog korištenja koji donosi Ministarstvo obrazovanja i nauke Tuzlanskog kantona.

1.4. Jezik na kojem se izvodi studijski program

Nastava na studijskom programu II ciklusa studija *Prevođenje engleskog jezika* izvodi se na engleskom jeziku.

1.5. Procedure i uslovi upisa na studijski program

Pravo upisa na studijski program II ciklusa imaju sva lica koja su završila odgovarajući dodiplomski studij/studij I ciklusa u trajanju od četiri godine (sa ostvarenih 240 ECTS bodova). Odgovarajući dodiplomski studij je dodiplomski studij engleskog jezika i književnosti. Klasifikacija i izbor kandidata za upis vrši se na osnovu kriterija u skladu sa procedurama koje utvrđuje Senat Univerziteta u Tuzli. Minimalan broj kandidata za izvođenje nastave u punom obimu definisan je Standardima i normativima visokog obrazovanja Tuzlanskog kantona.

1.6. Popis predmeta sa brojem sati nastave i brojem ECTS bodova

Nastavni plan studijskog programa II ciklusa *Prevođenje engleskog jezika* sadrži obavezne predmete, izborne predmete te završni magistarski rad.

**NASTAVNI PLAN II CIKLUSA STUDIJA PREVOĐENJE ENGLESKOG
JEZIKA**

PRVA (I) GODINA		I semestar				II semestar				
		Zimski semestar				Ljetni semestar				
Obavezni krediti		P	A	L	ECTS	P	A	L	drugi oblici nastave	ECTS
PREDMET		P	A	L	ECTS	P	A	L	drugi oblici nastave	ECTS
1	Teorija prevođenja	4	0	0	6					
2	Prevođenje stručnih i naučnih tekstova	3	0	1	6					
3	Osnove konsekutivnog i simultanog prevođenja	3	0	1	6					
4	Metodologija istraživanja jezika i prevođenja	3	0	1	6					
Izborni predmeti (studenti biraju jedan predmet)										
5	Prevođenje jezika medija	3	0	1	6					
6	Književno prevođenje	3	0	1	6					
7	Završni magistarski rad*								20	30
Ukupno obaveznih*		16	0	4	30					30
Ukupno sati/ECTS		20							20	

*Predviđeni fond sati na Završnom master radu odnosi se na individualne kontakt sate kandidata sa mentorom i nastavnicima na pripremi i izradi završnog rada

*SILABUSI PREDMETA DATI SU U PRILOGU

Način organizacije nastave i obavljanja ispita regulisan je odgovarajućim aktima i propisima Univerziteta u Tuzli koji se odnose na ovu oblast.

1.7. Opis programa

U toku studija polaznici slušaju i polažu 5 predmeta:

1. Teorija prevođenja
2. Prevođenje stručnih i naučnih tekstova
3. Osnove konsekutivnog i simultanog prevođenja
4. Metodologija istraživanja jezika i prevođenja
5. Izborni predmet (student bira jedan predmet):
 - a. Prevođenje jezika medija ili
 - b. Književno prevođenje

Naziv predmeta: Teorija prevođenja		ECTS
		6
Ukupan broj sati u semestru: 60		
Semestar: I	Predavanja: 60	Vježbe (A+L): 0
<p>Cilj kolegija: Glavni cilj kolegija je pružiti studentima teorijsku osnovu za prevođenje kao transkulturalni međujezični konvencionalni komunikativni čin za koji prevoditelj preuzima odgovornost. Taj glavni cilj podrazumijeva oslobađanje od laičke trivijalne predodžbe o prevođenju prema kojoj svako ko zna neki strani jezik automatski zna i prevoditi, pa je dovoljna pretpostavka uspješnog prevođenja intenzivan jezični trening, npr. preddiplomski studij dotičnog stranog jezika. Iako je visoka jezična kompetencija nužan preduvjet uspješnog prevođenja, cilj kolegija je senzibilizirati studente za kulturološke, etičke i političke implikacije prijevoda odnosno njihovih normi koje su isto toliko važne za funkcioniranje prijevoda kao i jezična besprijekornost. Cilj kolegija je također i stvoriti kod studenata svijest o nužnosti profesionalizacije prevođenja u svrhu očuvanja privrednih i kulturnih interesa države i nacije.</p>		
<p>Sadržaj / struktura predmeta: Sadržaji kolegija su: prevođenje kao sveprisutni globalni fenomen u savremenom svijetu; prevođenje kao privredni faktor; prevođenje kao konvencionalizirana međujezična transkulturalna interakcija (društvena prihvaćenost odnosno prihvatljivost te ograničenost na konkretne partnere u interakciji kao mogući kriteriji za konvencionalnost prijevoda, prevoditelji kao kulturni eksperti i posrednici među grupama i pojedincima s različitim kulturnom pozadinom); prevođenje u svjetlu spleta interesa i moći zainteresiranih partnera (autora, nalogodavca prijevoda, prevoditelja i adresata); relativni karakter ekvivalentnosti polaznog teksta i prijevoda; proces prevođenja: dekonstrukcija polaznog teksta, tehnička redakcija, produkcija paralelnog teksta na ciljnom jeziku.</p>		
<p>Literatura: Delisle, J., & Woodsworth, J. (Eds.). (2012). Translators through History: Revised edition (Vol. 101). John Benjamins Publishing. Gentzler, E. (2001). Contemporary translation theories (Vol. 21). Multilingual Matters. Hatim, B., & Munday, J. (2019). Translation: An advanced resource book for students. Routledge. Munday, J. (2009). The Routledge companion to translation studies. Routledge. Munday, J., Pinto, S. R., & Blakesley, J. (2022). Introducing translation studies: Theories and applications. Routledge. Newmark, P. (1988). A textbook of translation (Vol. 66, pp. 1-312). Prentice hall. Snell-Hornby, M., Pöchhacker, F., & Kaindl, K. (Eds.). (1994). Translation studies: An interdisciplinary: selected papers from the translation studies congress, Vienna, 1992 (Vol. 2). John Benjamins Publishing. Pavlović, Nataša (2015). Uvod u teorije prevođenja. Zagreb: Leykam International d.o.o. Zagreb. Venuti, L. (2017). The translator's invisibility: A history of translation. Routledge.</p>		

Naziv predmeta: Prevođenje stručnih i naučnih tekstova		ECTS
		6
Ukupan broj sati u semestru: 60		
Semestar: I	Predavanja: 45	Vježbe (A+L): 0+15
<p>Cilj kolegija: Težište ovog kolegija je razvijanje i uvježbavanje prevodilačkih vještina potrebnih za prevođenje tekstova iz područja društvenih, prirodnih i tehničkih nauka te njihovih pojedinih grana, te razumijevanje naučnog i tehničkog jezika općenito. Cilj kolegija je upoznati studente s vještinama i metodama koje su korisne za istraživanje i kvalitetno prevođenje naučnih i tehničkih tekstova.</p>		
<p>Sadržaj / struktura predmeta:</p>		

Na temelju zadanih tekstova studenti će se upoznati s načinom kako uspješno koristiti lingvističke elemente i engleskog i b/h/s jezika u pogledu gramatike, leksikona i naučnog registra pojedinih stručnih područja te koje su karakteristike tzv. tehničkog engleskog jezika (bezlični stil, jednostavna sintaksa s tipičnom rečeničnom strukturom i pasivnim konstrukcijama, skraćenice i akronimi, formule, verbalna tačnost i jasnoća). Isto tako, istaknut će se problemi na koje možemo naići pri prevođenju takvih tekstova (problem standardizacije terminologije, nepostojanje adekvatnih jednojezičnih i višejezičnih rječnika, nedovoljno poznavanje područja). Studente ćemo upoznati s postojećim tehnologijama prevođenja koje se temelje na upotrebi kompjutera.

Literatura:

Baker, M. (2018). *In other words: A coursebook on translation*. Routledge.
 Hlavac, J., & Majhut, S. V. (2019). *Translating from Croatian into English: A Handbook with Annotated Translations*. Hrvatska sveučilišna naklada-Croatian University Press.
 Nord, C. (2014). *Translating as a purposeful activity: Functionalist approaches explained*. Routledge.
 Opći i specijalizirani rječnici, priručnici i pojmovnici.

Naziv predmeta: Osnove konsekutivnog i simultanog prevođenja		ECTS
		6
Ukupan broj sati u semestru: 60		
Semestar: I	Predavanja: 45	Vježbe (A+L): 0+15
Cilj kolegija:		
Predavanja iz konsekutivnog prevođenja nude kratak uvod u teorije i metode konsekutivnog i simultanog prevođenja. Razrađuju se osnove prevoditeljske etike, razlike između usmenog i pismenog prevođenja, te specifičnosti jezika poslovnih sastanaka i konferencija. Osim toga, naglašava se nužnost kontinuiranog profesionalnog razvoja, daju smjernice o radnim uvjetima i uobičajenoj praksi.		
Sadržaj / struktura predmeta:		
Praktični će dio uključivati intenzivne vježbe konsekutivnog i simultanog prevođenja uz korištenje autentičnih snimljenih materijala i simulacija. Vježbe će uključivati i rad na vještinama analize i prezentacije informacija, vježbe slušanja i pamćenja, vježbe prebacivanja iz jednog u drugi jezični kod, te rad na govorničkim te ostalim prezentacijskim vještinama. Predviđen je i intenzivan samostalan rad koji uključuje čitanje materijala i pripremu za simulacije. Po završetku ovog kolegija studenti će se osposobiti za vršenje terminoloških priprema za različite vrste skupova, vladati tehnikama bilježenja, te steći potrebne vještine i kompetencije u osnovnim tehnikama konsekutivnog i simultanog prevođenja.		
Literatura:		
Baker, M. (2018). <i>In other words: A coursebook on translation</i> . Routledge. Bassnett, S. (2013). <i>Translation studies</i> . Routledge. Gambier, Y., Gile, D., & Taylor, C. (Eds.). (1997). <i>Conference Interpreting: Current Trends in Research</i> . Amsterdam: John Benjamins. Dimitrova, B. E., & Hyltenstam, K. (Eds.). (2000). <i>Language processing and simultaneous interpreting: interdisciplinary perspectives (Vol. 40)</i> . John Benjamins Publishing. McCarthy, M. (1998). <i>Spoken language and applied linguistics</i> . Cambridge University Press. Pöchhacker, F. (2022). <i>Introducing interpreting studies</i> . Routledge.		

Naziv predmeta: Metodologija istraživanja jezika i prevođenja		ECTS
		6
Ukupan broj sati u semestru: 60		
Semestar: I	Predavanja: 45	Vježbe (A+L): 0+15
Cilj kolegija:		

Cilj je kolegija upoznavanje studenata s planiranjem i metodologijom naučnog istraživačkog rada u području jezika i prevođenja i njihovo osposobljavanje za samostalno provođenje takvih istraživanja. Raspravama o pojedinim temama i analizama slučaja nastojat će se kod studenata razviti sposobnost kritičke procjene koja je od iznimne važnosti prilikom istraživanja u nauci o prevođenju.

Sadržaj / struktura predmeta:

Kolegij će studente upoznati sa koracima u planiranju istraživanja, teorijskim modelima koji služe kao podloga za ovakvu vrstu istraživanja te sa postavljanjem istraživačkih pitanja i razvijanjem i testiranjem hipoteza. Također će se obraditi različite naučne metode, kvantitativni i kvalitativni pristupi, načini prikupljanja i obrade podataka, kombiniranje metoda i triangulacija podataka specifična za nauku o prevođenju. Studenti će ova znanja primjeniti u analizi i interpretaciji podataka te izvlačenju zaključaka i diseminaciji rezultata istraživanja, s posebnim naglaskom na odlike akademskog pisanja i njegovih etičkih načela te načine prikupljanja podataka i navođenje bibliografskih izvora.

Literatura:

Buckingham, L. (2015). Doing a research project in English studies: A guide for students. Routledge.
 Hatim, B. A. (2014). Teaching and researching translation. Routledge.
 Kumar, R. (2011). Research methodology: A Step-by-Step guide for Beginners. Sage Publications
 Saldanha, G., & O'Brien, S. (2014). Research methodologies in translation studies. Routledge.
 Schaffner, C. (Ed.). (2004). Translation research and interpreting research. Multilingual Matters.
 Williams, J., & Chesterman, A. (2014). The map: a beginner's guide to doing research in translation studies. Routledge.

Naziv predmeta: Prevođenje jezika medija		ECTS
		6
Ukupan broj sati u semestru: 60		
Semestar: I	Predavanja: 45	Vježbe (A+L): 0+15
Cilj kolegija:		
Ovaj kolegij pruža studentima koji nisu izvorni govornici engleskog jezika praktične vježbe za stručno pismeno prevođenje.		
Sadržaj / struktura predmeta:		
Kolegij uvodi studente u vještine prevođenja, prerađivanja, uređivanja i korekture novinskih članaka, reportaža i priopćenja za tisak, s posebnim osvrtom na naslove, uvode, citate, natpise i lingvističke zamke za novinare. Studenti na satu dobijaju relevantne materijale (autentične tekstove i odlomke iz knjiga, dnevnih novina, i časopisa, interneta, televizije i radija). Ovaj kolegij je namijenjen osobama koje zanima jezik medija.		
Literatura:		
Baker, M. (2018). In other words: A coursebook on translation. Routledge. Bassnett, S. (2013). Translation studies. Routledge. Ivir, V. (1978). Teorija i tehnika prevođenja. Sremski Karlovci Autentični tekstovi iz novinskih časopisa		

Naziv predmeta: Književno prevođenje		ECTS
		6
Ukupan broj sati u semestru: 60		
Semestar: I	Predavanja: 45	Vježbe (A+L): 0+15
Cilj kolegija:		

Ovaj kolegij temelji se na razvijanju i uvježbavanju prevodilačkih vještina potrebnih za književno prevođenje. Studentima će se ukazati na postojanje različitih nijansi književnog jezika, a odabrani tekstovi pokrivat će različite žanrove – od popularnih eseja, novela, romana i eventualno dramskih tekstova. Sveobuhvatnost žanrova nije primarni cilj ovog kolegija, što se opravdava očitom vremenskom ograničenošću.

Sadržaj / struktura predmeta:

Studenti će kritički ocjenjivati i uspoređivati tiskane prijevode književnih djela s njihovim izvornicima. Iako se od studenata očekuje proučavanje stručne literature većeg obima na temu književnog prevođenja, naglasak će biti na praktičnom radu. Studenti će provoditi vlastite prevodilačke projekte i prezentirati dijelove svojih radova u okruženju konstruktivne prevodilačke radionice. Na taj će se način upoznati s temeljnim pristupima, strategijama i potencijalnim greškama u području profesionalnog književnog prevođenja, produbiti svoj angažman s tekstom i jezičnim strukturama, te će se naučiti davati konstruktivnu kritiku prevodilačkog projekta u tijeku i unaprijediti vještine revizije.

Literatura:

Boase-Beier, J., Fisher, L. and Furukawa, H. (2018). *The Palgrave Handbook of Literary Translation*. Palgrave Macmillan Cham.

Classe, O. Ed. (2000). *Encyclopaedia of Literary Translation*. London: Fitzroy Dearborn.

Landers, C. E. (2001). *Literary Translation: A Practical Guide*. Clevedon/Inglaterra: Multilingual Matters Limited.

Washbourne, K. and Van Wyke, B. (2019). *The Routledge Handbook of Literary Translation*. New York: Routledge.

Wright, C. (2016). *Literary Translation*. New York: Routledge.

1.8. Kompetencije i vještine koje se stiču završetkom II ciklusa studija

Drugi ciklus studija *Prevođenje engleskog jezika* studentima nudi dodatno teorijsko i praktično obrazovanje iz područja struke:

- osposobljavanje studenata za rad u osnovnim i srednjim školama, u akademskim i naučno-istraživačkim institucijama, te u javnim, kulturnim, vladinim i nevladinim organizacijama, i drugim institucijama koje traže viši nivo poznavanja engleskog jezika,
- integriranje stečenih savremenih znanja iz područja prevođenja engleskog jezika omogućava svršenim studentima mogućnost bavljenja složenom problematikom na radnom mjestu, bavljenje voditeljskim i koordinacijskim aktivnostima, učešće u radu stručnih timova, samostalni rad u javnim društvenim i privatnim ustanovama,
- osposobljavanje za viši nivo kritičkog prosuđivanja i analiziranja literature, te samostalan naučno-istraživački rad u oblasti lingvističkih nauka i prevođenja engleskog jezika.

Specifične kompetencije koje studenti stiču nakon master studija iz područja *Prevođenje engleskog jezika*

Nakon studija, **magistar engleskog jezika i književnosti** (Prevođenje engleskog jezika) će raspolagati znanjima i sposobnostima koja im omogućuju upisivanje doktorskog studija iz

raznih polja humanističkih i društvenih nauka u zemlji i inostranstvu ili uključivanje u razna područja rada.

Magistri engleskog jezika i književnosti biće i praktično osposobljeni za rad u ustanovama osnovnog, srednjeg i visokog obrazovanja, pedagoškim zavodima, centrima za odgoj i obrazovanje djece, mladih i odraslih, diplomatsko-konzularnim predstavništvima, domaćim i međunarodnim vladinim i nevladinim institucijama i agencijama, bankama, privrednim i osiguravajućim društvima i slično.

Također će steći prevoditeljske i komunikacijske vještine i tehnike potrebne za obavljanje poslova iz domena rada u prevodilačkom sektoru, raznim organima državne uprave, u medijskim i produkcijskim kućama, u javnim i privatnim ustanovama kulture i kulturnog posredovanja, izdavaštvu i knjižarstvu, na poslovima marketinga, odnosa s javnostima, te raznih slobodnih profesija (npr. prevoditelji, publicisti, pisci i sl.).

Svršeni studenti će ovladati savremenim trendovima u teoriji prevođenja, te teorijskom osnovom za prevođenje kao transkulturalnim međujezičnim konvencionalnim komunikativnim činom za koji prevodilac preuzima odgovornost. Studenti će usavršiti znanje neophodno za usmeno i pismeno korištenje engleskog jezika, kojeg odlikuje gramatička preciznost, tečnost i bogatstvo vokabulara u raznim situacijama i kontekstima. Studenti će razlikovati i u prijevodu pravilno primijeniti odgovarajući jezični stil i registar. U praksi, moći će primijeniti odgovarajuće metode i strategije konsekutivnog i simultanog prevođenja, uključujući i prevodilačku etiku, a isto tako uspješno raditi pismeno prevođenje naučnih, stručnih i književnih tekstova, kao i jezika medija. U konačnici, studenti će moći provoditi izvorna istraživanja, analizirati podatke i izvoditi zaključke.

1.9. Uslovi upisa u sljedeći semestar, te način završetka studija

Student stiče pravo na upis u naredni semestar ukoliko je odslušao nastavu iz prvog semestra. Student koji obnavlja studijsku godinu obavezan je platiti naknadu za obavljanje ispita prilikom svakog ponovnog polaganja završnog ili popravnog ispita iz predmeta u godini koju obnavlja, u visini koju utvrdi Senat.

Student koji obnavlja studijsku godinu, obavezan je prisustvovati realizaciji nastave samo iz nastavnih predmeta iz kojih nije izvršio utvrđene obaveze učešća u nastavi, odnosno nije ostvario pravo na potpis.

Student završne godine studija, koji je ovjerio posljednji semestar, a nije odbranio završni magistarski rad, prelazi u status studenta apsolventa koji traje od prvog dana naredne akademske godine do kraja iste. U tom periodu ima pravo na obavljanje preostalih završnih ispita, u svakom kalendarskom mjesecu.

O izvršavanju obaveza studenata iz svih oblika nastavnog rada vodi se jedinstvena evidencija za svaki nastavni predmet.

Student na kraju studija piše završni magistarski rad te ga javno brani.

1.10. Uslovi prelaska sa drugih studijskih programa u okviru istih ili srodnih oblasti studija

Studentu drugog Univerziteta može se omogućiti prelazak sa **istorodnih** akreditovanih studijskih programa na studijski program Filozofskog fakulteta Univerziteta u Tuzli pod

uslovima i postupku utvrđenim Pravilima studiranja na II ciklusu studija na Univerzitetu u Tuzli.

Pod **istorodnim** studijskim programom smatra se studij engleskog jezika i književnosti. Student može izvršiti prelazak sa drugog javnog univerziteta pod uslovima i na način utvrđen Pravilima studiranja na II ciklusu studija na Univerzitetu u Tuzli.

Studentu Univerziteta se može omogućiti prelazak sa jednog studijskog programa na drugi studijski program pod uslovima i postupku utvrđenim Pravilima studiranja na II ciklusu studija na Univerzitetu u Tuzli.